

ท้าวท้นนโยบาย สำคัญรอบโลก

จับตาเทรนด์โลกในยุคสมาร์ทโฟนก้าวล้ำ

AUSTRALIA

ออสเตรเลียเป็นหนึ่งในประเทศแรกของโลกที่เปิดให้บริการ 5G เชิงพาณิชย์ อย่างเป็นทางการในเดือน พฤษภาคม 2019 และจากรายงานของ Statista คาดการณ์ว่าในปี 2025 ตลาดสมาร์ทโฟนของออสเตรเลีย จะมีมูลค่า 3,390 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ 1.05% ในช่วงปี 2025-2030

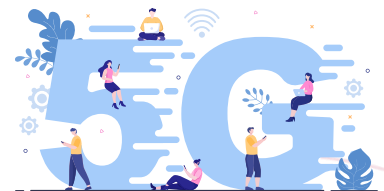
รัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล มีการผลักดันยุทธศาสตร์เศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Economy) ควบคู่กับการรักษาความมั่นคงด้านโทรคมนาคม อาทิ โครงการ Mobile Black Spot Program มุ่งขยายเครือข่ายมือถือไปยังพื้นที่ห่างไกลที่ยังไม่มีสัญญาณ มีการติดตั้งเสาสัญญาณแล้วกว่า 1,200 แห่ง ขณะเดียวกัน รัฐบาลได้มีนโยบาย Cyber Security Strategy ซึ่งให้ความสำคัญกับหลักการพื้นฐาน ได้แก่ Safe Technology¹ และ Protected Critical Infrastructure² โดยมุ่งลดความเสี่ยงจากห่วงโซ่อุปทานและการแทรกแซง จากต่างประเทศ ซึ่งเป็นแนวทางหลักที่สนับสนุนการตัดสินใจเชิงนโยบายอย่างต่อเนื่อง

¹ Safe Technology คือ การใช้เทคโนโลยีที่ปลอดภัย เชื่อถือได้ และมีมาตรการคุ้มครองเพียงพอ

² Protected Critical Infrastructure คือ การปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ ไม่ให้ถูกโจมตีหรือแทรกแซงจนกระทบต่อประเทศหรือประชาชน

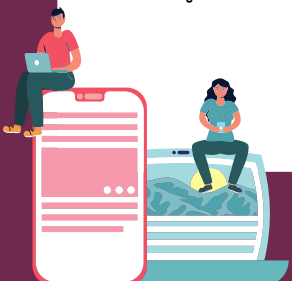

INDIA

อินเดียเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จอย่างมากในการพัฒนาฐานการผลิตสมาร์ทโฟนภายในประเทศ ทำให้จำนวนโรงงานผลิตสมาร์ทโฟนในอินเดียเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจาก 2 โรงงานในช่วงก่อนปี 2014 เป็นมากกว่า 200 โรงงาน ในช่วงหลังจากปี 2021 ส่งผลให้ในปัจจุบันอินเดียเป็นฐานการผลิตสมาร์ทโฟน ให้บริษัทสำคัญ อาทิ Samsung Apple Oppo Vivo และ Xiaomi

ความสำเร็จของรัฐบาลอินเดียในการดึงดูดบริษัทสมาร์ทโฟนมาจากการวางนโยบาย “Aatmanirbhar Bharat” ซึ่งเร่งให้จัดตั้งฐานการผลิตในประเทศเพื่อรองรับการบริโภคภายในประเทศ นอกจากนี้ กระทรวงการคลังของอินเดียได้จัดทำโครงการ “Production Linked Incentive Scheme” ในปีงบประมาณ 2022 เพื่อให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ภาคเอกชนรวมถึงกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ จนทำให้สามารถ ดึงดูดการลงทุนได้มากถึง 47,000 ล้านบาทในปี 2022

FINLAND

ฟินแลนด์คือผู้นำตลาดมือถือโลกอย่าง Nokia และเป็นผู้พัฒนามาตรฐาน GSM³ ปัจจุบันมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเทคโนโลยี Network Slicing และ Edge Cloud สำหรับโครงข่าย 5G นอกจากนี้ฟินแลนด์ยังเป็นประเทศแรกในโลกที่กำหนดให้การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของพลเมืองตั้งแต่ปี 2010 จากข้อมูลของ Statista คาดการณ์ว่าในปี 2025 ตลาดสมาร์ตโฟนของฟินแลนด์จะมีมูลค่า 789.89 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ 0.09% ในช่วงปี 2025-2030

รัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนและส่งเสริมอุตสาหกรรมมือถือและโทรคมนาคมอย่างต่อเนื่อง อาทิ โครงการ 6G Flagship Program โดยมหาวิทยาลัย Oulu เป็นส่วนหนึ่งในโครงการวิจัยระดับประเทศ มีเป้าหมายพัฒนาเทคโนโลยีและโครงข่ายทดสอบ 6G พร้อมสร้างแอปพลิเคชันใหม่เพื่อขับเคลื่อนสังคมดิจิทัล รวมถึงประกาศแผนเศรษฐกิจหมุนเวียนเชิงระบบ (Systemic Circular Economy Roadmap) โดยมีเป้าหมายสำคัญ ได้แก่ ลดการใช้ทรัพยากรใหม่ ลดของเสียอิเล็กทรอนิกส์ สร้างธุรกิจใหม่จาก Circular Economy และเป็นต้นแบบให้ประเทศอื่นในสหภาพยุโรป

³ มาตรฐาน GSM (Global System for Mobile Communications) คือมาตรฐานที่แบ่งเวลาในการเข้าถึงช่องสัญญาณ TDMA (Time Division Multiple Access) ซึ่งแตกต่างจากเทคโนโลยีโทรศัพท์มือถือก่อนหน้านี้ จึงถือว่าเป็นโทรศัพท์มือถือในยุคที่สอง หรือ 2G

TURKEY

ตุรกีเป็นหนึ่งในประเทศที่มีตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่และมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง ด้วยจำนวนประชากรกว่า 85 ล้านคน ทำให้มีการเข้าถึงสมาร์ตโฟนโดยเฉพาะในกลุ่มคนรุ่นใหม่สูงกว่าถึง 90% ตุรกีจึงถือเป็นตลาดเกิดใหม่ที่ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการปรับและเปลี่ยนอุปกรณ์อยู่เสมอ จากข้อมูลของ Statista คาดการณ์ว่าภายในปี 2025 ตลาดสมาร์ตโฟนของตุรกีจะมีมูลค่าราว 10,430 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และจะมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยประมาณ 5.15% ต่อปีในช่วงปี 2025-2030

รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมอุตสาหกรรมนี้ อาทิ แผนยุทธศาสตร์อุตสาหกรรมและนวัตกรรม (Technology - Focused & Strategic Incentives) ที่มุ่งส่งเสริมการผลิตสินค้าเทคโนโลยีระดับกลางถึงสูง เช่น สมาร์ตโฟนและชิปอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ยังได้ประกาศใช้ แผนยุทธศาสตร์ Turkey Century Development Initiative เพื่อยกระดับประเทศให้เป็นฐานการผลิตเทคโนโลยีขั้นสูง ผ่านการพัฒนาเศรษฐกิจสีเขียว (Green Transformation) และเศรษฐกิจดิจิทัล (Digital Transformation) โดยมีเป้าหมายเพื่อลดการพึ่งพาการนำเข้าอุปกรณ์เทคโนโลยี พร้อมทั้งส่งเสริมการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมที่ใช้ทักษะขั้นสูง

ท้าวกันนโยบาย สำคัญรอบโลก

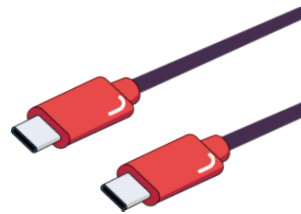
จับตาเทรนด์โลกในยุคสมาร์ทโฟนก้าวล้ำ

UNITED STATES OF AMERICA

ข้อมูลจาก Statista ระบุว่า สหรัฐอเมริกามีผู้ใช้งานสมาร์ทโฟนถึง 317 ล้านคนและมีการเข้าถึงสมาร์ทโฟนที่สูงถึง 97% ส่งผลให้สหรัฐฯ ถือเป็นตลาดสมาร์ทโฟนที่มีมูลค่ามากถึง 104,280 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2024 โดยบริษัท Apple มีส่วนแบ่งตลาดสมาร์ทโฟนในประเทศถึง 57% สะท้อนความนิยมของผู้บริโภคที่มีต่อระบบปฏิบัติการ iOS ปัจจุบันจำนวนผู้ใช้งานและมูลค่าตลาดที่สูงทำให้เกิดการแข่งขันด้านนวัตกรรมของสินค้าและบริการ อาทิ สมาร์ทโฟนที่สามารถรับสัญญาณ 5G และสมาร์ทโฟนที่ให้บริการปัญญาประดิษฐ์ (AI) ที่ง่ายและสะดวกต่อการใช้งาน

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้อุตสาหกรรมสมาร์ทโฟนสหรัฐฯ แข็งแกร่ง คือการบังคับใช้กฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาที่เข้มงวด โดยเฉพาะกฎหมาย Digital Millennium Copyright Act (DMCA) ที่บัญญัติให้การหลบเลี่ยงเทคโนโลยีที่มีลิขสิทธิ์เป็นความผิดทางกฎหมาย ส่งผลให้ผู้ผลิตสมาร์ทโฟนสามารถกำหนดแนวทางการให้บริการหลังการขายและการซ่อมแซมสินค้าที่ป้องกันการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาได้

EUROPEAN UNION

สหภาพยุโรป (EU) เป็นหนึ่งในตลาดสมาร์ทโฟนสำคัญของโลก โดยมีประเทศเศรษฐกิจใหญ่ อาทิ เยอรมนี ฝรั่งเศส อิตาลี และสเปน เป็นตลาดที่ผู้บริโภคมีกำลังซื้อสูงและนิยมเทคโนโลยีล่าสุด จากข้อมูล Market Data Forecast พบว่า ในปี 2024 ตลาดสมาร์ทโฟนของ EU มีมูลค่า 448.87 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และคาดการณ์ว่าจะขยายตัวเฉลี่ย 3.81% ต่อปี จนทำให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเป็น 627.91 ล้านดอลลาร์สหรัฐภายในปี 2033

EU เป็นผู้นำในการกำหนดกฎหมายด้านสิทธิผู้บริโภคในอุตสาหกรรมสมาร์ทโฟน อาทิ กฎหมาย **บังคับใช้มาตรฐานชาร์จเดียว USB-C** สำหรับสมาร์ทโฟนและอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์พกพาอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยลดขยะอิเล็กทรอนิกส์ และทำให้ชีวิตประจำวันของผู้บริโภคง่ายขึ้น และกฎหมาย **Right to Repair** ผู้ผลิตต้องออกแบบให้สมาร์ทโฟนซ่อมได้ง่ายขึ้น ให้ผู้ซ่อมอิสระ (independent repairers) และผู้ซ่อมมืออาชีพ (professional repairers) เข้าถึงข้อมูลทางเทคนิค คู่มือการซ่อมและบำรุงรักษา และอะไหล่ เพื่อป้องกันการผูกขาดสิทธิในการซ่อมโดยผู้ผลิตเพียงรายเดียว

ท้าวท้นนโยบาย สำคัญรอบโลก

จับตาเทรนด์โลกในยุคสมาร์ทโฟนท้าวล้ำ

BRAZIL

บราซิลถือเป็นตลาดสมาร์ทโฟนที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 4 ของโลกรองจาก จีน อินเดีย และสหรัฐอเมริกา จากการเข้าถึงสมาร์ทโฟนของผู้ใช้ในประเทศ ปี 2021 ที่สูงถึง 72% ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคอเมริกาใต้ นอกจากนี้ ข้อมูลจาก Statista ระบุว่า ในปี 2025 ตลาดสมาร์ทโฟนในบราซิลจะมีมูลค่า 16,360 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยอยู่ที่ 0.4% ในช่วงปี 2025 – 2030

แม้ว่าแนวโน้มการขยายตัวของสมาร์ทโฟนจะไม่มาก แต่ด้วยประชากรจำนวนมาก ประมาณ 211 ล้านคน ประกอบกับสัดส่วนการเข้าถึงสมาร์ทโฟนที่สูง ตลอดจนนโยบายของภาครัฐที่กำหนดภาษีนำเข้าสมาร์ทโฟนและพฤติกรรมผู้บริโภคที่มีแนวโน้มซื้อสมาร์ทโฟนจากร้านค้ามากกว่าช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ผู้ผลิตสมาร์ทโฟนนิยมเข้ามาลงทุนตั้งฐานการผลิตภายในบราซิลเพื่อประหยัดต้นทุนในการขนส่งสินค้าและการทำตลาดในประเทศ

INDONESIA

อินโดนีเซียเป็นตลาดสมาร์ทโฟนที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก จากข้อมูลของ Statista คาดการณ์ว่าจำนวนผู้ใช้สมาร์ทโฟนในประเทศจะเติบโตขึ้นพร้อมกับจำนวนใช้อินเทอร์เน็ตที่สูงถึง 260 ล้านคนในปี 2029 ซึ่งจำนวนดังกล่าวทำให้อินโดนีเซียเป็นตลาดสมาร์ทโฟนที่มีศักยภาพสูงในภูมิภาค ด้วยเหตุนี้รัฐบาลอินโดนีเซียใช้ความได้เปรียบดังกล่าวมาส่งเสริมอุตสาหกรรมภายในประเทศผ่านการวางเงื่อนไขให้สมาร์ทโฟนที่จำหน่ายต้องมีส่วนประกอบที่ผลิตในอินโดนีเซียอย่างน้อย 40%

นอกจากนี้ รัฐบาลกำหนดให้มีการลงทะเบียนโทรศัพท์และเครื่องรับสัญญาณที่นำเข้าจากต่างประเทศ และกำหนดภาษีสินค้าฟุ่มเฟือยสูงถึง 20% กับสมาร์ทโฟนนำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสมาร์ทโฟนของประเทศได้รับผลประโยชน์สูงสุด